

بسم الله الرحمن الرحيم

جزوه آموزش

حقوق ورزشی

تدوین و تنظیم:

یوسف عیوضی

دانشجوی PHD علوم ورزشی و تربیت بدنی

✓ بخش اول: اصول حقوقی و کاربرد آن در ورزش

✓ بخش دوم: جنبه های حقوقی عملیات ورزشی

✓ بخش سوم: مسئولیت های حقوقی مدیران در ورزش

✓ بخش چهارم: جنبه های حقوقی کمک های اولیه و امداد رسانی

بخش اول : اصول حقوقی و کاربرد آن در ورزش

حقوق جمع کلمه حق است.

حقوق مجموعه مقرراتی است که بر اشخاص از این جهت که در اجتماع هستند حکومت می کند.

حقوق ورزشی یکی از گرایش های جدید علم حقوق است که به بررسی حقوق حوادث در ورزش می پردازد. منظور از حوادث ورزشی تمامی جرایم و شبه جرایمی است که توسط ورزشکاران ، معلمین ورزش ، مربیان و مدیران و تماشاگران و سازندگان و تولید کنندگان لوازم و تجهیزات و امثال آنها به طور مستقیم یا غیر مستقیم در رابطه با ورزش انجام گیرد.

در حقوق ورزشی هدف:

- ۱-بالا بردن آگاهی های حقوقی جامعه ورزش
- ۲-جلوگیری و کاهش حوادث ناشی از ورزش
- ۳-تشریح وظایف و اختیارات مربیان و معلمان ورزش و ورزشکاران و مدیران و مسئولین ورزشی
- ۴-مطلع نمودن جامعه ورزش از پیامدهای حقوقی تخلفات در ورزش

منابع حقوقی کدامند:

واژه "منبع حقوقی" جایی که می توان قاعده حقوقی را در آن جستجو کرد. منابع حقوقی در ایران:

۱- قانون: منبع اصلی و رسمی حقوقی ایران است

۲- شریعت اسلامی: دومین منبع رسمی و نخستین منبع فرعی و تکمیلی است

۳- رویه قضایی: عبارت است از آرای همانند قضات، آرای هیئت عمومی دیوان عالی کشور و.....

۴- عرف: یکی دیگر از منابع حقوق ایران است اما نه رسمی

۵- دکترین یا اندیشه های حقوقی: نظریه های علمای حقوق و دکترین و اصول کلی حقوقی

قانون اساسی مهم ترین و معتبرترین سند حقوقی کشور است.

ویژگی های قواعد حقوقی عبارت است از:

۱- کلی و عمومی بودن

۲- الزام آور بودن

۳- اجتماعی بودن

۴- دارای ضمانت اجرا

جرم: طبق ماده 2 قانون مجازات اسلامی هر فعل یا ترک فعلی که در قانون برای آن مجازات تعیین شده باشد جرم محسوب می شود.
سه عنصر به ترتیب برای تحقق جرم ضروری است:

1- عنصر یا رکن قانونی: هیچ عملی جرم محسوب نمی شود مگر آن که قبلاً توسط قانون منع شده

2- عنصر یا رکن مادی: قانون و شرع افراد را به مجرد داشتن نیت سوء و قصد مجرمانه مورد تعقیب قرار نمی دهند.

3- عنصر یا رکن معنوی: به موجب این رکن اولاً باید اهلیت جنایی داشته باشد دوم قصد و نیت مجرمانه

مسئولیت

در معنای لغوی به آنچه که انسان عهده دار و مسئول آن می باشد اطلاق می گردد.

مسئولیت تعهد قانونی شخص بر رقع ضرریست که به دیگری وارد کرده است خواه این ضرر ناشی از تقصیر وی باشد یا ناشی از فعالیت او شده باشد.

انواع مسئولیت عبارت است از:

1- اخلاقی

2- حقوقی(قانونی) که به دو دسته تقسیم می شود: -مسئولیت کیفری و مسئولیت مدنی

۱- مسئولیت اخلاقی: هر نوع مسئولیتی که قانون گذار معترض آن نشده باشد و برای آن ضمانت اجرا تعیین نکرده باشد مسئولیت اخلاقی گفته می شود.

۲- مسئولیت حقوقی (قانونی): مسئولیت ناشی از قانون است و مراد از آن چنان مسئولیتی است که قانون گذار برای ضمانت اجرا در نظر گرفته و دارای مآخذ قانونی است.

- مسئولیت کیفری: که گاهی مسئولیت جزائی هم گفته می شود چنان مسئولیتی است که مرتکب جرم دارد. در ودقع نوعی الزام شخص به پاسخ گویی به آثار و نتایج نامطلوب پدیده جزائی و جرم می باشد.

- مسئولیت مدنی: مسئولیت در مقام حسارتی است که شخص یا اشیاء تحت حراست وی به دیگران وارد می کند.

تفاوت مسئولیت مدنی و کیفری:

۱- متضرر اصلی

۲- منبع جرم

۳- رسیدگی قضایی

۴- قلمر

بخش دوم:

جنبه های حقوقی عملیات ورزشی

حمایت قانون از عملیات ورزشی:

قانون گذار در راستای حمایت از ورزش در ماده ۱۵۸ قانون مجازات اسلامی بیان می کند:

عملیات ورزشی و حوادث ناشی از آن مشروط بر اینکه سبب حوادث نقض مقررات مربوط به آن ورزش نباشد و این مقررات هم مغایر موازین شرعی نباشد جرم محسوب نمی شود.

حال تفسیر این قانون:

در این ماده شخصیت مرتکب و عمل مرتکب و نتیجه حاصله و عنصر معنوی و رعایت مقررات و انطباق با موازین شرعی واره های کلیدی است.

-مخاطب این ماده ورزشکار است.

-ورزش هر نوع فعالیتی که در عرف جامعه ورزش محسوب می شود

-تمام حوادث را اعم از قتل و ضرب و... را شامل می شود.

-مخاطب صدمه محدودیتی ندارد که چه کسی است ورزشکار هم تیمی یا تماشاگر و...

شروط تحقق حمایت قانون از عملیات ورزشی:

۱-نقض مقررات صورت نگیرد

۲-عملیات در زمان مقرر ورزش صورت پذیرد

۳-برای انجام عملیات ورزشی باید مکان و تجهیزات ضروری آن عملیات فراهم باشد

۴-ورزشی که انجام می شود باید منطبق بر موازین شرعی باشد.

مهم ترین انگیزه هاب قانون گذار در تعطای چنین امتیازی یه ورزش را باید در نقش و عملکرد ورزش در جامعه دانست که عبارت است از:

1- کاهش هیجانات

2- اثبات هویت

3- کنترل اجتماعی

4- اجتماعی شدن

5- عامل تغییر

6- بیداری و آگاهی جمعی

7- موفقیت

واکنش قانون به خطای ورزشی:

یکی از واکنش های قانون در این زمینه که کاربرد زیادی در ورزش دارد ماده یک قانون مسئولیت مدنی است که بیان می کند

"هر کس بدون مجوز قانونی عمدا یا در نتیجه بی احتیاطی به جان یا سلامتی یا مال یا آزادی یا حیثیت تجارتي یا هر حق دیگری که به موجب قانون برای افراد ایجاد گردیده لطمه ای وارد نماید که موجب ضرر مادی یا معنوی دیگری شود مسئول جبران خسارت ناشی از عمل خود خواهد بود."

بخش سوم :

مسئولیت های حقوقی مدیران در ورزش

از دیدگاه حقوق مدیر به کسی اطلاق می شود که به هر نحوی از انحاء در اداره امور ورزشی چه از باب نیروی انسانی و چه در موضوع امکانات و تجهیزات وظیفه رهبری و نظارت را به عهده گرفته است و قصور او در انجام وظیفه اش چنانچه موجب وقوع حادثه گردد مسئولیت آن مدیر را به همراه خواهد داشت.

انواع مدیران در ورزش

۱- مدیران فنی

۲- مدیران غیر فنی (اداری)

تکالیف مدیران فنی:

- احراز سلامتی ورزشکاران

- صلاحیت در آموزش

- حضور مستمر در نحل فعالیت

- کنترل و نظارت

- - بازدید و بررسی وسایل ورزشی

- - شناخت قابلیت ها و توانایی ها

- - آشنایی با کمک های اولیه

- - سازماندهی و تجانس

- - توجه به شرایط آب و هوایی

حمایت های قانونی از مدیران فنی

اختیار تادیب و حفاظت: طبق ماده ۱۵۸ قانون مجازات اسلامی ارتکاب رفتاری که طبق قانون جرم محسوب می شود در موارد زیر قابل مجازات نیست

- اقدانات والدین و اولیای قانونی به منظور تادیب یا حفاظت

قاعده احسان در اصلاحیه مجازات اسلامی: هرگاه شخصی به انگیزه احسان و کمک به دیگری رفتاری را که به جهت حفظ مال ، جان ، ناموس و ... او لازم است انجام دهد و همان عمل موجب صدمه و یا حسارت شود در صورت رعایت مقررات قانونی و نکات ایمنی ضامن نیست.

اقدامات قانونی علیه مدیران فنی

یکی از پر کاربردترین قوانین و اقدامات قانونی در زمینه کوتاهی مدیران فنی در ایفای نقش شان قانون مسئولیت مدنی است.
قانون مجازات اسلامی و قاعده تسبیب یکی دیگر از اقدامات علیه مدیران فنی است.

اعزام ورزشکاران به اردوها و مسابقات ورزشی یکی از چالش برانگیزترین مسئولیت های مدیران ورزشی است.

وظایف مدیر اعزام:

-پیش بینی و تدوین برنامه

-انتخاب سرپرست

-اطلاع رسانی به اولیا

-کسب اطلاع از بیماری خاص ورزشکاران

-دریافت رضایت نامه کتبی

تایید نوع وسیله

-تایید مسیر اعزام

کسب اطلاع لازم از مکان

بخش چهارم: جنبه های حقوقی کمک های اولیه و امداد رسانی

لزوم کمک به مصدومین

هر گاه کسانی که حسب وظیفه یا قانون مکلفند به اشخاص آسیب دیده یا اشخاصی که در معرض خطر جانی قرار دارند کمک نمایند از اقدام لازم و کمک به آنها خودداری کنند به حبس شش تا سه سال محکوم خواهند شد.

تفسیر قانون

- مرتکب هیچ گونه نقشی در وقوع ندارد و فقط مشاهده کرده است

- کسی که مورد مشاهده قرار دارد در معرض جانی است

- لازمه مسئولیت فقط دیدن صحنه است

- نتیجه شرط مسئولیت نیست

- کسی که به حکم قانون ملزم به کمک است نباید برای او و دیگران متضمن خطر جانی باشد.

دخالت در امر پزشکی

هر کس در امر پزشکی دخالت کند اعم از اینکه نتیجه حاصل شود یا خیر مجازات می شود.
به مدیران فنی خصوصاً مربیان و معلمان ورزش تاکید اکید می شود از انجام این گونه اعمال
اجتناب شود

-تجویز دارو برای سردرد

-تجویز مسکن برای رفع ناراحتی

-اقدام به پاشیدن آب به صورت

-اجازه بازگشت به بازی به بازیکن مصدوم

-برداشتن میخچه و....

توصیه هایی در مورد کمک های اولیه

-فوریت

- امکانات

-تشخیص نوع صدمه

- ۱- در حمل مصدمین باید اصول اولیه رعایت شود

- ۲-هرگز اجازه تجمع افراد به اطراف بازیکن مصدوم

- ۳-داده نشود

- ۴-سرعت عمل در حمل مصدوم

- ۵-افراد فاقد صلاحیت اجازه کمک های اولیه داده نشود.

منبع:

حقوق ورزشی ، دکتر مهدی آزادان وهمکاران، انتشارات طنین دانش

با تشکر از توجه شما

پایدار باشید

